

Големият и малкият корморан ПРИРОДНОТО БОГАТСТВО НА БУРГАСКИТЕ ЕЗЕРА

Лято е. Време за море, за приятели и за много хубави моменти и емоции, изживени с тях. А защо да не добавим към слънцето, морския бриз и солената вода преживяването от срещата с нещо уникално. Нещо, което може да се види на малко места в света. Не мислете, че е нужно да преобрдите Земята надълъж и нашир, за да го откриете. Това място се намира в страната ни, но малко хора знаят за него. Известно като Бургаските езера.

Едва ли има човек, който да не е пътувал за морето на юг от град Бургас, но е почти сигурно, че малцина са тези, които са забелязали на пътя Бургас - Созопол големите черни птици, накацали по електрическите стълбове. Ще кажете - какво толкова! И може би сте прави. Това, което виждате, обаче, е една от малкото колонии от гнездящи на електрически стълбове големи корморани. Гигантските стълбове вече не са действащи, но този факт

не прави мястото по-малко интересно и уникално.

На огромните метални скелети големите корморани са намерили

най-доброто за тях място за гнездене

в пренаселения град Бургас. Именно там, по върховете на металните гиганти, от тръстикови стъбла и тънки клончета възрастните птици вият гнездата си и всяко лято отглеждат своите малки.

На други места в страната големите корморани гнездят в колонии, заедно със сивата и голямата бяла чапла. Гнездата на птиците в тези смесени колонии са изградени на високи и стари върби или тополи. По южното черноморско крайбрежие, обаче, в комплекса „Мандра - Пода“ големият корморан е намерил друг пристан за своите гнезда и малки. Огромните струпвания на птици по електрическите стълбове са довели до отлагането на

големи количества от техните изпражнения, които се измиват от дъждовете, но въпреки това на много от места стълбовете белеят от тях.

Колонията на големия корморан в защитената местност „Пода“ се появява преди двадесет години. Тогава са установени само 21 гнездящи двойки. През годините числеността се увеличава значително. През тази година тя достигна до около 500 двойки. Интересен е фактът, че в „Пода“ птиците гнездят не само по стълбовете, но и по храстите, дърветата и земята.

В страната ни са установени около 2 000 до 2 800 двойки.

Тези големи рибоядни птици се срещат разпръснато в Северна България и Източна Стара планина по долините на реките Голяма и Луда Камчия. В Южна България отделни птици могат да бъдат видени през гнездования

период, но те са неразминожаващи се индивиди - единственото сигурно гнездене е до язовир „Студен кладенец“. Големият корморан е вид, който подлежи на опазване и контрол с оглед поддържане на числеността му в благоприятно състояние.

Не така завидна обаче, е числеността на гнездящите двойки от другия вид корморани, срещащи се в Бургаските езера. В далечното минало колонията на малкият корморан край Бургас е наброявала близо 200 двойки. Днес броят им е по-малък от пръстите на двете ни ръце. Сигурно убежище тези птици са намерили в защитена местност „Пода“ сред колонията на блестящите ибиси, лопатарките и чаплите. За разлика от по-големия си по размери събрат, малкият корморан тук е свил гнезда по клоните на тамарика. Видът у нас гнезди в смесени с чапли колонии още в блатата и островите по поречието на река Дунав и на няколко места във вътрешността на страната. Към момента са установени едва от 300 до 500 двойки.

Малкият корморан, или както е по-широко известен сред народа ни - малка дяволица, днес е

застрашен от изчезване в световен мащаб

Заштитен е от Закона за биологичното разнообразие и съгласно Наказателния кодекс на страната ни който унищожи, улови, задържи или продае екземпляр от европейски